

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΒΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια
τήν 9 Αυγούστου 1970
καί ὥραν 22.30 - 23.00

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΛΕΙΩ Δ Ε Ν Δ Ρ Δ Ο Υ.

77 1/2

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἐχομε πολὺν καιρὸ νὰ μιλήσωμε, ἡ ἀγαπητέ μου Δημήτρη, γιὰ τοὺς τύπους τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας. Κάποτε λέγαμε γιὰ τὸν περιώνυμο Σακκουλέ, γιὰ τὸν ποιητὴ Κλεάνθη, πού τὸν ρωτούσανε : Τί γίνεσαι Κλεάνθη ; καὶ ἀπαντοῦσε : Τὸ ἔαρ ἐμαράνθη. Μὰ αὐτὴν τὴν ἀπάντησι τὴν ἔδινε πάντα καὶ ὅταν δέν ἦτανε ἀνοιξις ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Κλεάνθης ; Πάντα τὴν ἴδια ἀπάντησι ἔδινε. Στερεότυπη : Τί γίνεσαι Κλεάνθη ; Τὸ ἔαρ ἐμαράνθη... Καὶ ἂν κανένας τοῦ ἔκανε τὴν παρατήρησι ὅτι ἦταν μῆνας Ἰανουάριος καὶ τὸ ἔαρ δέ ν εἶχε κἂν φανεῖ, ὁ Κλεάνθης ἔδινε σχετικὲς ἐξηγήσεις ὅτι ἐννοοῦσε τὸ ἔαρ, τὴν ἀνοιξι τῆς ἰδιότητος του νεότητος.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν ἦτανε καὶ κουτὴ ἡ ἐξήγησί του.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάποτε θυμᾶμαι ὅτι ἡ ἀλησμόνητη Μαρίνα Κοτοπούλη τοῦ ζήτησε διευκρινήσεις : Μὰ πόσων ἐτῶν εἶσαι Κλεάνθη ; Καὶ ὁ ποιητὴς τῆς ἀπήντησε : Ἡ κόμη μου δέν ἐλευκάνθη. Πλὴν ὅμως φιλιτάτη κυρία Μαρίνα, δέν τολμῶ νὰ ἔζητήσω καὶ προῖκα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἦτανε πάντα ἔτσι ἐτοιμολόγος ὁ Κλεάνθης ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καὶ πάντοτε ἀπαντοῦσε μὲ στίχους, στίχους αὐτοσχεδίους πού καμμιά φορά ἦτανε καὶ ἀρκετὰ δηκτικοί. Κάποτε ἕνας γλεντζές μισομεθυσμένος τοῦ ἄδειασε ἕνα ποτήρι μύρα ἐπάνω του καὶ τοῦ φώναξε : Πιές μὰ μύρα βρέ Κλεάνθη... Καὶ ὁ φουκαρῆς ὁ ποιητὴς τοῦ ἀποιρίθηκε : Τὸ κοστούμι μου ἐρρυπάνθη, πλὴν μὲ λόγια μετρημένα - ὁ λεκές ἦρθε ἀπὸ σένα...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τόν έβαλε στήν θέσι του ό καημένος ό Κλεάνθης...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόσο πολύ πού όλη ή συντροφιά του άναιδεστάτου γλεντζε, του έκανε δρυμύτατες παρατηρήσεις γιά τήν άπρέπειά του αύτή.
- 'Ο μισομεθυσμένος άθηναίος μετενόησε γιά τό χοντρό του άστετο καί άφού έζήτησε συγγνώμη άπό τόν κουρεσλή ποιητή, τόν προσέφερε νά καθήση στό τραπέζι του γιά νά συμφλιωθοϋνε. "Ομως ό Κλεάνθης είχε άξιοπρέπεια καί δέν δέχθηκε τήν πρόσκλησι λέγοντας :
- 'Εφ'όσον μέ κατάβρεξες μ'εύγένεια μεγάλη
 ή μύρα σου μ'έχόρτασε καί δέν διψάω γι'άλλη...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μπράβο του... καί θά έφυγε μέ όλη του τήν άξιοπρέπεια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς. Δυστυχώς είχανε πάντοτε αύτήν τήν τάσι καί τήν συνήθεια οί άθηναίοι, νά γλεντάνε μ'έναν δυστυχισμένο τρελλό.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πάντως αύτός ό τρελλός, ό Κλεάνθης 'Αγαλατιίδης, έτσι δέν ήτανε τό επώνυμό του ; "Ητανε νομίζω άκαιος καί οί έκδηλώσεις του λογικές.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί ναι, Κλεάνθης 'Αγαλατιίδης καί καταγότανε άπό τόν πύργο της 'Ηλείας. Λέγανε ότι είχε τρελλαθει άπό κάποιον έρωτα καί τό είχε ρίξει στήν ποίησι. "Ητανε άναγκασμένος νά δέχεται τά χοντρά άστεία του κόσμου, γιά νά είσπράξη μιá ή δυό δραχμές. Καποτε τόν ξεμοναχιάσαμε - έδώ καί πενήντα χρόνια είμαστε εότε φοιτηταί - καί τόν ρωτήσαμε σοβαρά γιατί νά έπαιτοϋσε. Καί μās άπήντησε λογικώτατα ό τρελλός :
- Δέν γνωρίζω έργασίαν διά νά ζήσω
 προσέξατε πολύ καλά αύτό
 καί έπειδή δέν τολμώ ν'αύτοικτονήσω
 άναγκάζομαι νά έπαιτῶ...
- "Ομως δέν έπαιτῶ μέ άναξιοπρέπειαν
 άλλά έργάζομαι άπαγγέλλων ή όμιλών,
 λέγω τούς στίχους μου μέ καλλιέπειαν
 καί δέχονται τῶν θαυμαστῶν μου τόν όβολόν.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Ξέρεις τί σκέπτομαι Δημήτρη ; "Οτι αυτή ή φιλοσοφική έπαιτεία για να την αποκαλέσωμε έτσι, είναι γνωστή από τά αρχαιότατα ελληνικά χρόνια. Τί περισσότερο ή τί λιγώτερο έκανε ο άρχαίος φιλόσοφος Διογένης ο Κυνικός ; Ζούσε τεμπέλης σ' ένα πιθάρι ρακένδυνος και έλεεινός και έλεγε διάφορες παραδοξολογίες και έκανε διάφορες έκκεντριότητες για να έπαιτη μέ τρόπο. Τέτοια φρούτα έβγαζε πάντα ή 'Ελλάδα και έν τυχόν κανέννας νεώτερος Πλούταρχος ~~Πλούταρχος~~ έγραφε Βίους Παραλλήλους, θά μπορούσε να παραλληλίση τόν άρχαίο Διογένη μέ τόν νεώτερο Κλεάνθη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Η άποψί σου Γιάγιο μου, είναι πολύ λογική και σε συγχαίρω για αυτήν. Βίοι παράλληλοι : Διογένης - Κλεάνθης, μάλιστα. Όμως στην παλιάν 'Αθήνα, πριν από τό 1900, έδω δηλαδή και όγδόντα ένενήντα χρόνια, εμφανίζεται άλλος ένας τύπος που δέν επαιτούσε, μά προσπαθούσε να ζήση μέ τίς έκκεντριότητες που έκανε...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ
~~ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ~~

Ξέρω για ποιόν μιλάς. Για τόν 'Ηλία Σαμφάκο που ήτανε ποιητής πολιτευόμενος, δημοσιογράφος και έτηγάνιζε και μαρίδες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Οχι μόνο μαρίδες. Είχε ο Σαμφάκος ένα στενόμαυρο μαγαζάνι στην όδον 'Αθηνάς, μέ μία φουφοθ, ένα τηγάνι και δυό τραπεζάκια μέ καρέκλες μέ την μεγαλοπρεπέστατη έπιγραφή : ~~ΜΑΡΙΔΟ~~
ΜΑΡΙΔΟ - ΤΖΙΓΕΡΟ - ΠΩΛΕΙΟΝ ΗΛΙΑ ΣΑΜΨΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΟΜΕΝΟΥ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μαριδο-τζιγερο-πωλείον. Δηλαδή προσέφερε στην πελατεία του μαρίδες τηγανιτές και έντόσθια, τ ζ ι έ ρ ι α όπως τά λένε τούρκικα. Και ήτανε σοβαρά δημοσιογράφος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Στό βάθος του μαγαζιού του, υπήρχε ένα τραπέζι σκεπασμένο μέ μία μπλέ κόλλα χαρτί και στον τοίχο μία μικρή έπιγραφή : ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ Ο ΣΚΟΡΠΙΟΣ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

'Εξεδίδετο πραγματικά έφημερίδα μέ τέτοιον τίτλο; Σκορπίος;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δηλαδή, τί σοί έφημερίδα ; 'Ο Σαμφάνος έλεγε πώς είναι εβδομαδιαία πολιτική έφημερίς, αλλά τήν έβγαζε όταν του περισσεύανε μερικά λεφτά. "Άλλως τε δέν είχε πολλά έξοδα ο Σκορπιός. Ένα μικρό τετρασέλιδο μόλις, πού τό συνέτασσε μόνος του καί τό στοιχειοθετούσε μόνος του, γιατί ήτανε καί τυπογράφος. Τό περίεργο στην έφημερίδα αυτή ήτανε ο τίτλος της. Διάβασέ τονε για νά τόν άκούσουνε καί οι άκροαταί μας :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πατριαρχεύοντος 'Ιωαννίμ του Γ', βασιλεύοντος Γεωργίου του Α', πρωθυπουργούντος Θεοδώρου Δεληγιάννη, άρθρογραφούντος 'Ηλία του Σαμφάνου, ο ΣΚΟΡΠΙΟΣ, έφημερίς έ όχος πατριωτική καί μόνον πατριωτική διότι λέγει τά σθια σθια... Τί λές βρέ άδελφέ ; Όλο αυτό ήτανε ο τίτλος της έφημερίδος ; Καί πόσο χώρο έπιανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μισή σελίδα έπιανε ο τίτλος γιατί ήτανε τυπωμένος μ' μεγάλα κεφαλαία στοιχεία. Καί κάτω από τόν τίτλο, έρχιζε ή άρθρογραφία του 'Ηλία Σαμφάνου : "Έλληνες, δέν βαδίζομεν καλώς...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν σκέφτημε ποτέ νά μπή στην Βουλή ο Σαμφάνος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές φορές. Νά αυτά θά τά ποθμε άφού θυμηθούμε πρώτα κανένα τραγούδι της ύμορφης έκείνης έποχής.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί υπάρχει ένα ωραιότατο παθητικό τραγούδι μέ στίχους μεγάλου ποιητού του Γεωργίου Ζαλοούστα : Ευπνώ καί μου 'παν ~~ααα~~ έφυγε ή κόρη π'άγαποθσα... καί κατεβαίνω στον γιαλό, βήν θάλασσα παρακαλώ, τήν πικροκυματοθσα... μά καλύτερα θά τό άκούσωμε μαζί μέ τήν μελωδία του.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ευπνώ καί μου 'παν έφυγε
 ή κόρη π'άγαποθσα
 καί κατεβαίνω στον γιαλό
 τήν θάλασσα παρακαλώ
 τήν πικροκυματοθσα Κ.τ.Κ.τ.λ.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Ας ξαναγυρίσωμε στόν Σαμφάκο. Σ' έρώτησα αν είχε ποτέ τήν διάθεσι νά βγή βουλευτής για νά διορθώση τό Εωμέϊκο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάθε φορά πού γινόντουσαν έκλογές, ό 'Ηλίας Σαμφάκος ήτανε ύποψήφιος. "Ανοιγε τό προεκλογικό του σαλόني...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σαβαρά μιλάς ; "Ανοιγε καί προεκλογικό σαλόني ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό μαγαζάκι του, έκει όπου τηγάνιζε μαρίδες καί συκωτάκια. Καί μπορώ νά σέ διαβεβαιώσω ότι μαζευτότανε έκει του κόσμου ό κόσμος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή τόν παίρνανε στά σοβαρά τόν τρελλό τόν Σαμφάκο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια, μά πήγαιναν έκει οι άθηναίοι για ν' άκούσουνε τόν Σαμφάκο νά βγάζη προεκλογικούς λόγους καί για νά φάνε μαρίδες τζάμπα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θαντάζομαι τήν σιηνή. 'Ο Σαμφάκος θά τηγάνιζε μαρίδες καί ταυτόχρονα θά έκανε τήν προεκλογική του προπαγάνδα. Θά έλεγε άσφαλώς : "Έλληνες ! 'Οφείλετε νά μέ εκλέξετε αντιπρόσωπόν σας είς τήν Βουλήν... διότι σιέπτομαι νά προβώ είς κοινωνιακές καί επαγγελματιακές μεταρρυθμίσεις...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ζήτω ό Σαμφάκος... τόν διακόπτανε οι πολιτικοί του φίλοι. Βάλε κι' έλλη τηγανιά μαρίδες... 'Απαντοσε ό Σαμφάκος : 'Αμέσως αγαπητοί μου συμπολείται... Ποίος άλλος ύποψήφιος προσφέρει μαρίδες καί ρετσίνα ; Μόνον ό 'Ηλίας Σαμφάκος διότι έλλοι ύποψήφιοι προσφέρουν μόνον καφέν καί αυτόν από ρεβίθι...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τελικά ό Σαμφάκος έπαιρνε καμιά ψήφο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν καιομοίρη. Μόνον τήν δική του. Καί φυσικά ώριμιζότανε ότι δέν θά ξανάβαζε ύποψηφιότητα, δια νά τιμωρήση τους άχαρίστους συμπολίτες, οι όποιοι όπως έγραφε στήν έφημερίδα του : Σκορπιός, τρώνε τίς μαρίδες μου μέ όρεξι πολλή πλην όμως δέν μέ στέλνουν στήν Βουλή.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό κωμικό είναι ότι έκανε τά παράπονά του σέ στίχους πάντα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μόνο τά παράπονά του ; Καμμιά φορά καί ~~αλλά~~ τά προεκλογικά του άρθρα τά έδημοσίευε μέ στίχους. ^{Οί} ~~αλλά~~ παλαιοί άθηναίοι θυμόντουσαν πάντα τό περίφημό του προεκλογικό δίστιχο :
- Συμπολιταί άθηναίοι. 'Ο Σαμφάκος ό 'Ηλίας
τήν 'Ελλάδα θά τήν κάνη χώραν τής έπαγγελίας.
Θά σ'εσ φέρω στήν 'Αθήνα, τά νερά τής Στυμφαλίας
καί θά έχω παντεσπάνι γιά στομάχους καί ποιλίας...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μιά φορά όμως έφαγε ξύλο άλύπητο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές φορές έφαγε ξύλο. Ποιάν άπ'όλες έννοεις ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Έχω διαβάσει κάπου ότι καθότανε μία μέρα σ'ένα θεωρετό τής Βουλής καί παρακολουθούσε συζήτησι επί τοῦ προϋπολογισμού... Μιά στιγμή τόν έπιασε πατριωτικός οίστρος καί φώναξε : "Ατιμοί, πατριδοκάπηλοι... καί ταυτόχρονα έρριξε μία μαύρη μπόμπα στήν αίθουσα τής Βουλής... Τί έγινε φυσικά, δέν περιγράφεται. Πανικός στήν αίθουσα τής Βουλής, πανικός καί στά ~~αλλά~~ θεωρεία. Πατεϊς με πατῶ σε έφευγαν οί βουλευτές καί οί πολίτες άπό τά θεωρεία, μά ή μπόμπα, άντί νά πέση καί νά έκτραγη, έπεφτε σιγά σιγά μέ τό ραχάτι της... Τότε άπεκαλύθη ότι ήτανε μόμπα χάρτινη, μία σακκουλα φουσιωμένη καί βαμμένη μαύρη φυσικά έγινε διατάραξις τής τάξεως καί δύο τρεις χωροφύλακες άρπάξανε τόν Σαμφάκο καί τόν πήγανε σηκωτό στήν 'Αστυνομία, όπου έφαγε ξύλο τής κρονιάς του. Είναι γεγονόςσ αυτό δέν είναι έτσι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια καί οί έφημερίδες τής έποχής, επί σειράν ήμερών γράφανε γιά τήν χάρτινη μπόμπα τοῦ Σαμφάκου, ένῶ ό Σαμφάκος άπαντούσε στήν έφημερίδα του ό Σιορπιός :
- Γιά τήν χάρτινη τή μπόμπα είχα ιδέα φαιινή
μά θά ρίξω κάποια μέρα καί μία μπόμπα άληθινή.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Σάν τύπος, σάν φυσιογνωμία πώς νά ἦτανε ἔραγε αὐτός ὁ Σαμ-
φᾶκος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Δέν τόν ἐγνώρισα ποτέ μου προσωπιᾶ, μά ἀπό γελοιογραφίες
του σέ παλιές ἐφημερίδες καί περιοδικά, ἦτανε ~~καθαρός~~ κοντός
στό ἀνάστημα, ὄχι παχύς, μέ κατάμαυρα πυκνά μαλλιά καί πυκνά
ἐπίσης μαύρα γένεια. Οἱ τσέπες τοῦ φουσιῶνανε ἀπό χαρτιά,

ἐφημερίδες, σχέδια προεκλογικῶν λόγων καί διάφορες ἀναφορές
συμπολιτῶν πού ἀνελάμβανε νά τοὺς ἐξυπηρετήσῃ στά διάφορα
Ἐπουγεῖτα. Ὅμως ἔχει μιά σοβαρή ἀνακρίβεια σ' ἐκεῖνα πού
ἔλεγε στίς προεκλογικές του δηλώσεις. Ἐλεγε ὅτι ἐνῶ αὐτός
προσέφερε μαρίδες τηγανιτές καί συκωτάκια στοὺς πολιτικούς
του φίλους, οἱ ἄλλοι ὑποψήφιοι προσέφεραν μόνο καφέ καί αὐ-
τόν ἀπό ρεβίθι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Καί εἶναι φέμμα αὐτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Βεβαίως, διότι ἔχομε μιά λέξι πού τήν χρησιμοποιοῦμε πολύ
σήμερα, τήν λέξι : Τραμπούκος καί τραμπουκισμός, γιά νά χα-
ρακτηρίσωμε ἕναν μάγνα, ἕναν κουτσαβάκη, ἕναν νταή, πού τήν
ὀφείλομε στά παλαιά προεκλογικά χρόνια. Οἱ ὑποψήφιοι βουλευ-
ταί, εἶχανε καί κομματάρχες πού τοὺς προσέφεραν διαρκῶς
ποῦρα, γνήσια ποῦρα Ἀβάνας πού εἶχανε στό χρυσό τους δακτυ-
λίδι τήν μάρκα : Τραμπούκος, λέξι σπανιόλινη. Ἀπ' αὐτά λοι-
πόν τά ποῦρα τά : τραμ ποῦκος, ἀπειλήθησαν ὅλοι αὐτοί οἱ κομ-
ματάρχες καί φευτο-παλληναράδες : τραμποῦκοι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Ὅστε ἀπ' ἐκεῖ βγήκε ἡ λέξις τραμπούκος ; Ἐραῖα κατάλοιπα
μᾶς ἔχει ἀφήσει ἡ πολιτική κίνησις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιά νά εἶμαστε δίκαιοι ὅμως, ἔχει ἀφήσει καί μερικὰ καλὰ κατά-
λοιπα. Μερικά ἀλησμόνητα τραγούδια, ὅπως τήν θάλασσα τήν λε-
βεντοπνίχτρα... ~~αὐ~~

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πάλιστα, τήν θάλασσα τήν λεβεντοπνίχτρα... που τήν θυμήθη-
νες καημένε Δημήτρη ; 'Αξίει όμως νά τήν θυμήσωμε καί στους
ἀκροατές μας που ἀσφαλώς τήν ἔχουνε λησμονήσει .
- ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Θάλασσα λεβεντοπνίχτρα
θάλασσα φαρμακερή
σύ που κάνεις τό νησί μας
πάντα μαύρα νά φορή .
Δέν ἐχόρτασες ἀπόμη
θάλασσα τόσον καιρό
ἀπό τὰ κορμιὰ που τρώει
τ' ἄλμυρό σου τό νερό ;
θάλασσα... τ' ἄλμυρό σου τό νερό !
- θάλασσα δέν μας λυπᾶσαι, θάλασσα τόσον καιρό
θάλασσα μέ τους βορηάδες καί μέ ἄγριο καιρό
Δέν ἐχόρτασες ἀπόμη Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶπαμε γιά τόν 'Ηλία τόν Σαμφᾶνο. Γιά κανέναν ἕλλον τύπο τῆς
'Αθήνας δέν θά μιλήσωμε ; Ποιόν θυμῆσαι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν 'Αποστόλη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί ἦτανε ὁ 'Αποστόλης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πλανόδιος καπνοπώλης. Περίφημος τύπος τῆς παλαιᾶς 'Αθήνας ὁ
'Αποστόλης ὁ μυταρᾶς.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶχε μεγάλη μύτη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μεγάλη μύτη δέν θά πῆ τίποτε. Ἦτανε μύτη ὑπερφυσική . Καί
σκέφου πόση ἀνρροδογραφία παρουσίαζε ἡ τεράστια μύτη τοῦ ἄε
'Αποστόλη, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ἦτανε σχεδόν νάνος. Εἶχε ἀνάστημα
ἕνα καί τριάντα καί οἱ ἄθηναῖοι που τόν πειράζανε φυσικά,
τοῦ λέγανε πώς ἔχει διαστάσεις ἀνάλογες : "Ἐνα καί τριάντα
μποῦ μέ ἕνα καί τριάντα μύτη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό καημένο τόν 'Αποστόλη. Καί ἀσφαλώς θά τὰ δεχότανε ὅλα αὐ-
τά γιά νά πουλάῃ τὰ τσιγάρα του.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καμμιά φορά καθισμένοι ἐκεῖ στό καφενεῖο τοῦ Σαχαράτου, στό
Σύνταγμα, λέγανε : 'Αναμένεται ἄφιξις 'Αποστόλη... Ἦως τό
ξέρεις ; ρωτοῦσε κάποιος. Καί ἡ ἀπάντησις ἦτανε : Θάνηκε ἡ
μύτη του ἀπό τήν γωνιά τοῦ δρόμου. Σέ λίγο θά φανῆ ὁ ἴδιος.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί ὁ Ἀποστόλης ἐμφανιζότανε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐμφανιζότανε διαλαλώντας τὰ τσιγάρα του : Καπνός καί τσιγάρα Ἀγρινίου. Τσιγάρα Βάρια, Φυντανόπουλου, Κουλουριώτη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτές οἱ τρεῖς θά ἦτανε οἱ περιφημότερες μάρκες τῆς ἐποχῆς. Βάριας, Φυντανόπουλος καί Κουλουριώτης. Τό καπνεργοστάσιο τῆς ἐποχῆς ἐπείνης ποῦ βρισκότανε :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θά σοῦ φανῆ παράξενο Γιάγιο μου, ἔν σοῦ πῶ ὅτι τό καπνεργοστάσιο τοῦ Δημοσίου, τότε τό λέγανε Καπνοκοπτήριο, βρισκότανε σχεδόν ἔξω ἀπό τήν πόλι, στήν ὁδόν Ἀριστοτέλους μεταξύ τῶν ὁδῶν Μίρνη καί Ἀβέρφου...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή σήμερα στό κέντρο τῆς πόλεως.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε λογαριαζότανε ἔξω ἀπό τήν πόλι. Ἄφ' οὗ ὑπάρχει καί σήμερα ἀδόμη, ἕνα στε νός δρομάκος παράλληλος πρός τήν Ἀριστοτέλους ποῦ λέγεται : ὁδός Καπνοκοπτηρίου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὁ Ἀποστόλης λοιπόν ἦτανε τύπος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τύπος ἀγαθός καί ἀνεξίτητος. Ἦτανε ὄμως ἀρετά πνευματώδης καί ἤξερε νά πειράξῃ ὅταν ἤθελε. Μιά φορά περνώντας ἀπό τό μεγάλο καφενεῖο τοῦ Καπερώνη, στήν πλατεῖα Ὁμοιοῖας εἶδε τόν καπνοβιομήχανο τόν Βάρια μέ τήν συντροφιά του. Γιὰ νά τόν πειράξῃ πλησίασε καί τοῦ προσέφερε τσιγάρα τοῦ Κουλουριώτη ποῦ ἦτανε ἀντίπαλος καί ἐνταγωνιστής τοῦ Βάρια. Τσιγάρα, ὡσαῦτα τσιγάρα Ἀγρινίου... τοῦ εἶπε. Θυμωμένος ὁ Βάριας τοῦ ἀπήντησε : Δέν καπνίζω... Καί τότε ὁ Ἀποστόλης τοῦ προσέφερε τσιγάρα διὰ του, τσιγάρα Βάρια, λέγοντάς του : Δέν καπνίζετε ; Πάρτε ἀπ' αὐτά ποῦ ὁ ἐν καπνίζονται. Θαντάζομαι ὅτι θά ἐγέλασε ὁ Βάριας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γέλασε καί τοῦ ἔδωσε κι' ἕνα τάλληρο γιά φιλοδώρημα. Τό μεγάλο γλεντι ὄμως μέ τόν Ἀποστόλη, ἐγινε στά 1908, κάπου ἑξήντα δύο χρόνια πρὶν ὅταν ἡ Ἀθήνα πέρασε τραγικῆς ὥρες

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τραγικές ώρες γιὰ ποιόν λόγο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι μόνον ἡ Ἀθήνα, ὄχι μόνον ἡ Ἑλλάδα, μὰ ὁλόκληρος ὁ κόσμος, ἡ οἰκουμένη ὁλόκληρη, διότι ἕνας διάσημος ἄγγλος ἀστρονόμος καὶ μαθηματικός εἶχε ἀνακαλύψει ἕναν τεράστιο κομήτη τὸν κομήτη τοῦ Χάλλεϋ, ὅπως τὸν εἶχαν ἐπονομάσει. Ὁ ἀστρονόμος αὐτός, εἶχε πεθάνει διακόσια χρόνια πρὶν, μὰ οἱ σύγχρονοι γερμανοὶ καὶ ἄγγλοι καὶ ρῦσοι -ἀστρονόμοι, παρακολουθώντας τὴν πορεία τοῦ κομήτη τοῦ Χάλλεϋ, ἐβεβαιώθηκαν ὅτι βιάδιζε μὲ κατεύθυνσι τὴν Γῆ καὶ ὅτι ἡ σύγκρουσις θὰ ἦταν ἀναπόφευκτη. Τρόμος καὶ φόβος ἐπίασε τότε ὅλον τὸν κόσμο γιατί οἱ ἀστρονόμοι ἔλεγαν ὅτι κι' ἂν ἀπόρη δέν συγκρουσθῆ ὁ κομήτης μὲ τὴν Γῆ, ἡ σφαῖρα μας θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν ἐκείνη οὐρὰ τοῦ κομήτη ποῦ ἦταν γεμάτη ἀπὸ δηλητηριώδη ἀέρια...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί λές βρέ ἀδελφέ ; "Ἐγιναν τέτοια πράγματα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἄν ἔγιναν λέει ; οἱ ἐφημερίδες ὅλου τοῦ κόσμου, σημειώνανε στὰ σίγουρα τὸ τέλος τῆς Γῆς, τὴν καταστροφή τοῦ κόσμου. Καὶ πολλές χιλιάδες ἀθηναίων, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες πόλεις, ξενοχτήσανε στὰ βουνά, ἐδῶ στα Τουρκοβούνια καὶ στὸν Ἰμμητό ἔχοντας μαζί τους κουβέρτες καὶ στρώματα... Φυσικά ἀπὸ ἀντίδρασι, περ ἄσανε τὴν νύχτα τρώγοντας καὶ πίνοντας καὶ τραγουδώντας τὸ τραγοῦδι τῆς ἐποχῆς, τὴν Δουλοῦνα...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τὴν Δουλοῦνα, τὴν περίφημη Δουλοῦνα ποῦ θὰ τὴν θυμῆσωμε τώρα κι' ἐμεῖς σὲ ὅσους μᾶς ἀποθνε.

~~ΕΛΛΗΝΕΣ~~ ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μὲ συνοδεία πιάνου) Δύο λογάκια θέλω νὰ σοῦ πῶ γιατί Δουλοῦνα μου σὲ ἀγαπῶ...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φυσικά τὴν ἐπομένη ξημέρωσε ὁ θεὸς τὴν ἡμέρα καὶ ὁ Κομήτης τοῦ Χάλλεϋ, οὔτε κἂν ἐπείραξε τὴν γῆ. Καλά καὶ ὁ καπνοπώλης ὁ Ἀποστόλης, τί σχέσι εἶχε μὲ τὸν κίνδυνο ἀπὸ τὸν κομήτη τοῦ Χάλλεϋ ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι τήν επομένη, ὅλη ἡ Ἀθήνα τραγουδοῦσε :
- Δέν τρομάζουν οἱ ἀθηναῖοι μέ τοῦ χάλλεῦ τόν κομμήτη ἀφοῦ ἔχουν συνηθίσει τοῦ Ἀποστόλη μας τή μύτη...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί ἀπό τότε ὁ Κομμήτης τοῦ χάλλεῦ, θά ἔγινε ὁ κομμήτης τοῦ Ἀποστόλη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἔτσι ἔγινε. Γιάγιο μου τό εμάντευσεσ σάν νά ἦσουνα ἐπὶ στήν Ἀθήνα ἐκεῖνη τήν ἐποχή. Φυσικά οἱ εὐθυμογράφοι τῆς ἐποχῆς βρήκανε ἀφορμή καί γράφανε : Ὁ κομμήτης τοῦ χάλ-
λεῦ, ἐπλησίασε ὄντως τήν Γῆν, ἀλλά ἰδὼν τήν μύτην τοῦ Ἀπο-
στόλη, ἐτράπη εἰς ἄτακτον φυγήν... "Ἄλλος πάλι ἔγραφε :
Ἡ οἰκουμένη ὀφείλει χάριτας εἰς τόν ἀθηναῖον καπνοπώλην
τόν Ἀποστόλην τόν μυταρᾶν ὅστις ἀντιμετώπισε θαρραλέως
μέ τό φυσικόν του ὄπλον τόν Κομμήτην τοῦ χάλλεῦ....
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μ'αὐτήν τήν ἱστορία τοῦ κομμήτη τοῦ χάλλεῦ, φαντάζομαι
ὅτι ὁ Σουρῆς θά ἔγραφε πολλά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγματικά ἔγραφε πολλά μέ σήμερα δέν μάς παίρνει ὁ χρό-
νος νά τά ποῦμε. "Ἄς ὑποσχεθοῦμε στούς ἀκριατέσ μας ὅτι
θά τ'ἀκούσ υν τήν προσεχῆ Κυριακή.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί γιὰ τήν ὥρα ἔς θυμηθοῦμε κανένα εὐθυμο τραγουδι τοῦ
καλοῦ ἐκεῖνου καιροῦ. Ξέρεις ποιό ; Τήν φρου-φρου, τό
περίφημο ἐκεῖνο γαλλικό βάλς ποῦ κυριαρχοῦσε τότε σ'ὅλον
τόν κόσμον.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Κελάδημα ἐρωτικό
ἀφήνει περνώντας μία κόρη
κελάδημα πραγματικό
ποῦ ἔρχεται ἀπ'τό μεσοφύρι...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου, ἡ ὥρα μας πέρασε καί πρέπει νά διακόψωμε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἐρεβουάρ λοιπόν γιὰ τήν ἐρχόμενη Κυριακή
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν ἴδια πάλι ὥρα...